

Január – magas hőmérsékletek az évszakhoz képest és megfelelő feltételek a fagyálló növények őszi vetéséhez.

Автор(и): Растителна защита

Дата: 03.01.2023 Брой: 1/2023

Januárban az agrometeorológiai viszonyokat a klímai normák feletti hőmérsékletek, valamint a havi norma körüli és az alatti csapadék határozza majd meg.

A december végi normál feletti hőmérsékletek meghosszabbították az őszi vetésű növények vegetációs folyamatait az ország keleti és déli régióiban. Január elején a szezonra nézve szokatlanul magas hőmérsékletek várhatók, a szántóterületek napi átlagértékei meghaladják a téli gabonanövények vegetációjához szükséges biológiai minimumot.

Az időszak alatt a búzában és az árpa különböző fejlődési stádiumok figyelhetők meg. A hosszú őszi szárazság és az ebből eredő kedvezőtlen vetési és fejlődési feltételek miatt csak a Duna-síkság egy kis részén – Bazovecban, Novacsene és Nikolaevo területén, valamint Dél-Bulgária egyes helyein – Kazanlak, Plovdiv és Pazardzsis környékén – értek el a hajtásképzés stádiumát. Az ország szántóterületeinek nagy részén a harmadik levél stádium a jellemző. Az időszak végére hőmérséklet-csökkenés és a búza vegetációs folyamatainak leállása várható.

Nagy a valószínűsége annak, hogy a tél eleji szokatlanul meleg időjárás korai, nemkívánatos fejlődést idéz elő a csonthéjas gyümölcsfajoknál, ami csökkentené téli keménységüket.

Az időszakra száraz időjárás, jelentős csapadék nélkül várható, a feltételek lehetővé teszik a mélyszántást és a fitoszerviz tevékenységeket a többéves ültetvényekben. Az időszak alkalmas néhány fagyálló növény – hagyma, petrezselyem, borsó, lóbab – téli vetésére.

Az első évtized második felében hőmérséklet-csökkenés és a telelő mezőgazdasági növények vegetációs folyamatainak leállása várható.

A második és harmadik évtized napjain többségén az előrejelzett napi átlaghőmérsékletek olyan határokon belül lesznek, amelyek a téli gabonanövényeket nyugalmi állapotban tartják. Kivételek ismét csak az ország déli régióiban található őszi vetésű növényeknél lehetségesek.

Januárban az őszi vetésű növények különböző fenológiai stádiumokban telelnek át. A téli gabonafélék közül a harmadik levél stádiumúak lesznek túlnyomó többségben. A hajtásképzés stádiumában, amely a megfelelő telelési stádium, a Duna-síkság egyes helyein (az agrometeorológiai állomások: Bazovec, Novacsene, Nikolaevo) található búzaállományok vannak. Az őszi szárazság következtében a téli gabonanövények egy része fejlődésének kezdeti stádiumában van – a kelés és az 1-2 levél stádiumában. Ezek az állományok nem megfelelően edzettek, és januárban a leginkább sebezhetők az alacsony negatív hőmérsékletekkel szemben.

Januárban az előrejelzett minimum hőmérsékletek, akár -12°C -ig, hóborítástól mentes és hosszabb ideig tartó körülmények között, kritikusak lehetnek azokra a téli gabonanövényekre nézve, amelyek őszi vegetációjuk során nem tudtak hajtásképződni.

A hónap során várható csapadék növeli a talaj 100 cm-es rétegében található nedvességtartalékokat. A tél elején a legtöbb szántóterületen az őszi vetésű állományok 50 cm-es talajrétegében a nedvességtartalékok meghaladják a teljes vízkapacitás (TVK) 85%-át. Kivételek figyelhetők meg a legdélebbi régiók egyes helyein

(az agrometeorológiai állomások: Haszkovo, Szliven, Ljubimec), ahol a talajnedvesség-tartalék szintje a szezonra nézve szokatlanul alacsony – a TVK 65%-a alatt van.

Januárban a talajművelési munkák, valamint a szőlők és gyümölcsösök téli metszése számára kedvezőbb feltételek az első és a harmadik évtized napjain többségén állnak majd elő.

Forrás: NIMH